

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
42

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-29-X

BRNO 2001

PŘEHLED VÝZKUMŮ 42 (2000)

Vydává:

Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrn.cz
<http://www.iabrn.cz>

Odpovědný redaktor:

Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.

Redakce a příprava pro tisk:

Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš,
Alice Del Maschio

Na titulním listě:

1. Výřez jihovýchodní části historického jádra města Brna z plánu z roku 1754 (Archiv města Brna, Sbírka map a plánů K11).
Uložení Portos//D:/scanner/PV 2000/PV/Pvtif.tif
2. Dvě středověká aquamanile ve tvaru beránka a koníčka, pocházející z odpadních jímek, odkrytých roku 2000 při výzkumu severozápadní části tzv. „Velkého Špalíčku“ v Brně (Dominikánská 3, 5, 7). Foto Karel Šabata, Museum města Brna.

Tisk:

BEKROS

Náklad:

350 ks

© 2001 by the Authors.

All rights reserved.

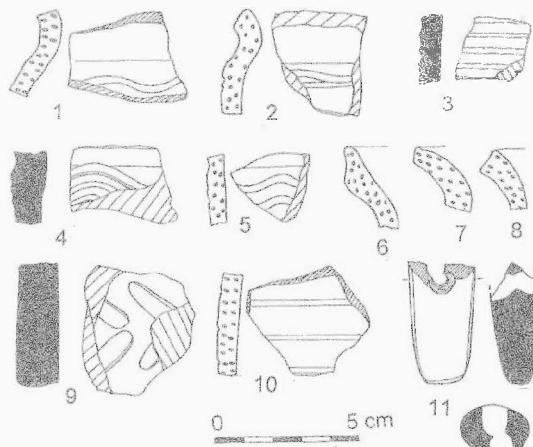
AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Literatura:

Nekuda, V. 1961: Zaniklé osady na Moravě v období feudalismu, Brno.

Resumé:

Petrůvky (Bez. Třebíč), „Hrušová“. Jüngere Burgwallzeit. Neolithikum. Siedlung und Streufund. Terrainbegehung.

Obr. 29. Petrůvky, mladohradištní keramika (č. 1-10, profil; černě – tuhová hmota, tečkované – jemně tuhová a jemně slídová hmota), zlomek neolitického nástroje (č. 11).

Materialeauswahl.

PODOLÍ (okr. Brno-venkov)

„Nad paloukem“. Novověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

Počátek lokality v ZM ČR 1:10000 list 24-43-01, v souřadnicích Z s. č., J s. č.: ([424,282], [422,282], [400,281], [392,279], [389,278]) nm.

Výkopovou rýhou byla zachycena zahloubená pec (k. 502) naležící do novověkého období (rámcově 19. století). K jaké činnosti pec sloužila nebylo ovšem možné zjistit (viz. kap. Neolit, Doba bronzová).

Petr Kos, ÚAPP Brno

Literatura:

Kos, P. 2000: Podolí 2000, Nad paloukem, NZ ÚAPP Brno, č.j. 311/00.

Resumé:

Podolí (Bez. Brno-venkov), „Nad paloukem“. Neuzeit (19. Jh.). Ofen. Rettungsgrabung.

POZOŘICE (okr. Brno-venkov)

„Padělky“. Středověk, novověk. Komunikace. Záchranný výzkum.

Objekt, představující starý úvoz, byl zachycen výkopovou rýhou DOK na pomezí katastru Pozořic a Tvarožné v trati Padělky (ZM ČR 1 : 10000 list 24-43-0, 18 mm od Z s. č., 307 mm od J s. č.). Jednalo se o zaniklou polní komunikaci, která podle nálezového materiálu sloužila ještě v novověku. Není však zcela vyloučen její původ již ve středověkém období.

Petr Kos, ÚAPP Brno

Literatura:

Kos, P. 2000: Pozořice 2000, Nad pastviskem, Padělky, NZ ÚAPP Brno, č.j. 308/00.

Resumé:

Pozořice (Bez. Brno-venkov), „Padělky“. Mittelalter, Neuzeit. Verkehrsweg. Rettungsgrabung.

PROSTĚJOV (okr. Prostějov)

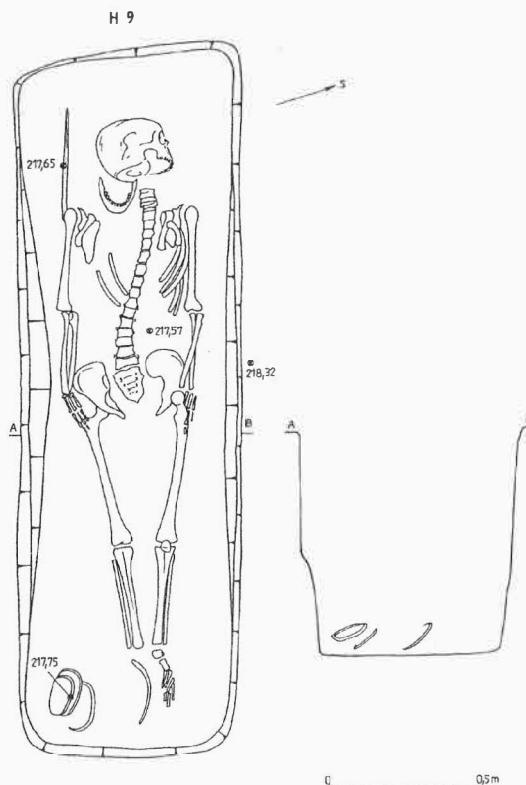
Okružní ulice. Středohradištní období. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Při hloubení základových pasů pro stavbu garáží na Okružní ulici v Prostějově došlo k narušení několika hrobových jam. Jako první byl prozkoumán hrob č. 1, situovaný na jižním okraji stavby dotčené plochy. Poměrně široká hrobová jáma byla orientována delší osou ve směru S-J a obsahovala kostrový pohřeb bez milodarů. Zesnulý ležel na zádech v natažené poloze a hlava směřovala k S. Pravá ruka ležela podél těla, levá spočívala dlaní v klíně. Severní část hrobu byla odbagrována, z lebky se dochovala pouze část mandibuly. Jako druhý jsme prozkoumali hrob č. 3. V úzké a pouze 1,5 m dlouhé hrobové jámě byla na zádech uložena kostra dospělého muže. Hlava směřovala k V. Silně pokrčené nohy spočívaly chodidly na dně hrobové jámy a kolena směřovala vzhůru. Ani v tomto případě nebyl zesnulý vybaven žádnými milodary. Teprve výzkumem dalších 7 hrobů byl nalezen materiál, jež umožnil pohřebiště spolehlivě datovat. Získaná keramika, drobné šperky (náušnice) a železné předměty (kování věder, kopí) datují nově objevené pohřebiště do velkomoravského období. Nachází se v těsné blízkosti tělesa rychlostní komunikace z Brna do Olomouce a je pravděpodobné, že část pohřebiště byla zničena při jejím budování.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Prostějov (Bez. Prostějov), Okružní Str. Mittlere Burgwallzeit. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

Obr. 30. Prostějov – Okružní ulice. Velkomoravské pohřebiště. Hrob č. 9.
Grab Nr. 9.

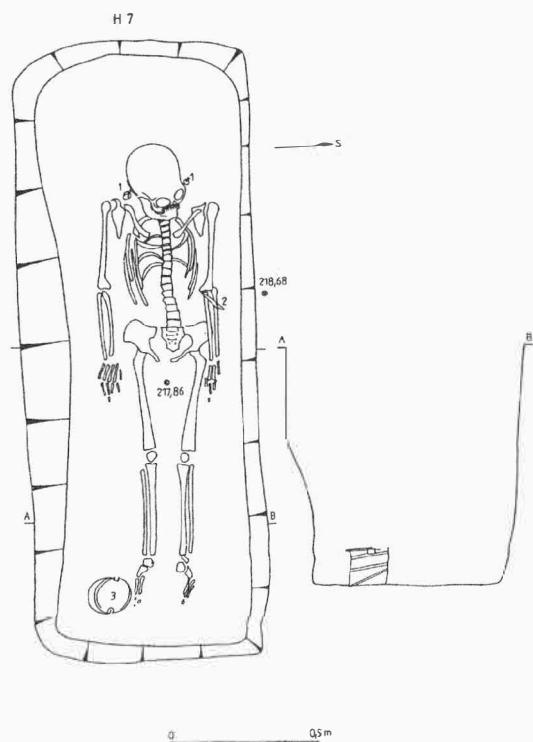
PROSTĚJOV (k. ú. Čechovice, okr. Prostějov) „Úzké“. Středohradištní období. Sídliště. Záchranný výzkum.

V měsících dubnu a květnu 2000 proběhl předstihový archeologický výzkum v poloze „Úzké“ na katastru Čechovic, a sice v místě plánované výstavby 12 rodinných domků. Na skryté ploše o rozloze přesahující 1 ha bylo prozkoumáno celkem 14 objektů, z toho 8 laténských a 6 středohradištních. Intruze dokládá osídlení této lokality i v eneolitu a v období lužických popelnicových polí. Vedle běžných sídlištních jam nejasného určení ze středohradištního období byly prozkoumány i dva půdorysy zahoubených chat a 2 pece.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Prostějov (Kataster Čechovice, Bez. Prostějov), „Úzké“. Mittlere Burgwallzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 31. Prostějov – Okružní ulice. Velkomoravské pohřebiště. Hrob č. 7.
Grab Nr. 7.

PŘEROV (okr. Přerov)

Horní náměstí č. p. 26. Doba hradištní, středověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

Roku 2000 byla realizována další etapa záchranného výzkumu při rekonstrukci domu č. p. 26 (parcela č. 330) na Horním náměstí v Přerově. Poloha naleziště je lokalizována na ZM 1 : 10 000, l. č. 25-13-12, od Z s. č. 382 mm, od J s. č. 246 mm. Výzkum byl prováděn ve vstupní chodbě domu (sonda I) a v místnosti v přízemí (sonda II). V sondě I bylo zachyceno mohutné souvrství od doby středohradištní do 13. století. Již v hloubce kolem 0,5 m od úrovně současného povrchu se objevily mladohradištní vrstvy, datovatelné do 11. století. Byl zde také zachycen sídlištní objekt z počátku 12. století s hliněnou podlahou. Ve východním profilu sondy I překrývaly vrstvy s materiálem z 10. a 11. století základ kamenného zdiva, které mělo šířku 0,6 m a bylo orientováno ve směru západ-východ. Jako materiál byl použit místní travertin a zdivo bylo spojováno jen hlinitým pojivem. Shodnou stratigrafickou situaci jsme zjistili již při výzkumu v roce 1998 na parc. č. 343 (dům č. p. 20), kde bylo také zachyceno základové zdivo stavby, které bylo překryto vrstvou s materiálem z 11. století (Čížmář-Kohoutek 1999, 157).